

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2025 г.

Адрес: София 1527, ул. „Тракия“ 15

Тел.: +359 2 963 37 52 факс: +359 2 63 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

Изх. № 205/09.06.2025 г.

**ДО
Г-ЖА ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ**

**Г-Н РУМЕН СПЕЦОВ,
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА
ПРИХОДИТЕ**

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖЕМИ ГОСПОДИН СПЕЦОВ,**

Във връзка с публикувания на официалната интернет страница на Национална агенция за приходите (НАП)¹ проект на заповед за утвърждаване на структура, формат и ред за подаване на Стандартен одитен файл за данъчни цели (Standard Audit File for Tax - SAF-T), който задължените лица следва да предоставят на НАП на основание чл. 71з от ДОПК, Асоциацията на организациите на работодателите в България (АОБР) изразява своята позиция по прилагането на този стандарт за всички предприятия, като първоначалният анализ показва, че концепцията, сроковете и обхватът на засегнатите лица изискват допълнително обсъждане с оглед на съотношението между ползите за фиска и тежестта за бизнеса. И в предходни свои позиции бизнесът е алармирал относно опасенията си за въвеждане на месечен стандартен одитен файл, без реална оценка на въздействие и във връзка с повишената очаквана административна, кадрова и финансова тежест за бизнеса.

¹ <https://nra.bg/wps/portal/nra/proekti/sistema-za-schetovodno-otchitane/mldjlfldj>

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2025 г.

Адрес: София 1527, ул. „Тракия“ 15

Тел.: +359 2 963 37 52 факс: +359 2 63 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

АОБР счита, че въвеждането на SAF-T представлява значителна промяна в счетоводната практика на предприятията и изисква внимателно планиране и адаптация от страна на бизнеса. Стандартният одитен файл за данъчни цели изисква детайлизация на всички доставки по вид, количество, мерна единица и доставна цена, независимо от тяхното счетоводно третиране, което налага адаптация на счетоводни софтуери и значително повече време за обработка на документите. Разбираме, че поетапният подход, обвързан с категорията на предприятието, цели по-плавен преход, но също така обръщаме внимание, че всички предприятия трябва да започнат подготовка отрано, тъй като SAF-T е изключително обемен и детайлен отчет, който изисква в месечното счетоводство на предприятието да бъдат осчетоводени всички документи и извършени всички счетоводни записи и счетоводни операции преди да може файлът да бъде генериран и подаден. Подготовката изисква реорганизация на процесите, надежден счетоводен софтуер и отлично познаване на изискванията и номенклатурите на НАП.

За безпроблемното и успешното преминаване на предприятията към новия режим на отчитане, предлагаме следните конкретни стъпки:

1. **Необходимост от анализ „разходи–ползи“** - не е ясно дали е извършен задълбочен анализ на очаквания фискален ефект от внедряването на SAF-T спрямо допълнителната административна и финансова тежест за бизнеса. Очакваните ползи (борба със сивата икономика, повишаване на събираемостта на публичните приходи и т.н.) трябва да бъдат сравнени с реалната тежест за предприятията, особено за микро-, малки и средни предприятия. Обработката и анализа на структурирани данни ще улесни НАП при идентифициране на отклонения между отчетени и реално осъществени операции. Вероятно ще доведе до спестяване на ресурси и разходи в НАП при извършване на проверки и ревизии, тъй като счетоводните справки ще са предварително стандартизирани. Всичко това представлява потенциал за увеличение на приходите от данъци и ограничаване на възможностите за укриването им, но в същото време предприятията трябва да придобият или адаптират счетоводни системи, способни да генерират SAF-T в XML формат. За МСП това често означава висок първоначален разход за лицензи, внедряване, услуги по интеграция и тестване, както и допълнителни разходи при всяка актуализация на изискванията от НАП. Много малки дружества разчитат на външни счетоводни кантори, които също ще трябва да преориентират процесите си, да обучат персонала си и да осигурят нови софтуерни решения и които от своя страна ще прехвърлят разходите към своите клиенти – МСП. Повишената административна тежест ще е огромна, тъй като предприятията ще трябва да представят месечна (или при поискване) достоверна информация, която ще изисква ежемесечна инвентаризация на материалните запаси и дълготрайните активи, детайлизация на банкови плащания с

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2025 г.

Адрес: София 1527, ул. „Тракия“ 15

Тел.: +359 2 963 37 52 факс: +359 2 63 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

пълни референции на банковите операции, верифициране на свързани лица, дори когато тези данни вече са налични в други регистри. Множество микро и малки предприятия без вътрешен „ИТ“ отдел или възможности да заплатят на външен консултант, ще срещнат сериозни трудности при изпълнение на изискванията. За някои от тях това може да се окаже непосилен разход, което би ги принудило да прекратят дейност или да продължат работа в сивата икономика. Ефектът от внедряването на SAF-T може да бъде обратен – лицата, които работят с ниски маржове или в сивия сектор, просто няма да подадат файла, докато коректният бизнес ще поеме допълнителната тежест и в крайна сметка е възможно фискът да загуби от недеklarирани приходи, вместо да ги увеличи.

2. **Облекчаване на стандарта SAF-T за микро и малки предприятия** – с оглед на изложеното в т.1, предлагаме през периода на подготовка и стартиране на отчетността за големи и средни предприятия, да се анализира постъпващата информация и да се изготви втора (отделна) XSD схема, съдържаща данните, които могат да бъдат извлечени от счетоводен софтуер на външните счетоводни кантори. Почти винаги, в микро и малките предприятия се използва комбинация от безплатен софтуер за фактуриране с експорт към счетоводния софтуер на счетоводна кантора, където по текущите счетоводни стандарти не изисква воденето на стокооборот на аналитично ниво по обекти или артикули. В тази връзка изискването за предоставянето на такава информация ще доведе до нужда от реструктурирането на софтуерните продукти и начина на обработка на данните, като в повечето случаи, усилието за поддръжка на актуални данни ще е многократно, което ще доведе до разходи за счетоводна и административна информационна поддръжка, в пъти над досегашните.
3. **Необходимост приемането и прилагането на единен и задължителен национален сметкоплан** – В момента в България не съществува задължителен национален сметкоплан. Всяко предприятие създава или адаптира собствени счетоводни сметки спрямо спецификата на дейността – производство, търговия, услуги, инвестиции и т.н. **Пълната структурна съвместимост на данните от различни предприятия – без унифициране – е практически невъзможна.** SAF-T изисква всички предприятия да имат идентични сметки за приходите, разходите, активите и пасивите, за да се получи коректна, агрегирана информация. АОБР смята, че преди да се пристъпи към задължително подаване на SAF-T, следва да бъде приет и въведен **единен национален сметкоплан, който да бъде задължителен за всички предприятия.** Така ще бъде гарантирана сравнимост и автоматизирано съпоставяне на данните.
4. **Необходимост от унифициран банков стандарт, с който банките да предоставят информация на предприятията, които да предполага автоматизирано**

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2025 г.

Адрес: София 1527, ул. „Тракия“ 15

Тел.: +359 2 963 37 52 факс: +359 2 63 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

осчетоводяване на банковите операции - SAF-T изисква всяко постъпление или плащане по банкова сметка да бъде описано с подробни референции: номер на платежен документ, дата, основание, бенефициент, получател, валута и т.н. **На този етап банковите институции предоставят извлечения в различни формати (PDF, CSV, XML, но всеки с различна структура), които не са директно съвместими със счетоводните системи.** Липсва единна структура. АОБР предлага да се приеме нормативно задължение банките да въведат унифициран стандартен обменен файл (напр. XML), който да съдържа всички задължителни полета, изисквани от SAF-T. По този начин предприятията ще могат директно да импортират банковите извлечения в счетоводния си софтуер и да ограничат ръчното въвеждане на данни. **Тази мярка ще намали риска от грешки, ще съкрати времето за обработка и ще подпомогне коректното и навременно подаване на SAF-T.**

5. **Осигуряване на възможности за единен стандарт за електронен обмен на търговска информация между търговски контрагенти** - SAF-T изисква подробна информация от първичните счетоводни документи. В практиката доставчиците и клиентите разменят фактури както по електронен, така и по хартиен път, без установен общ стандарт. АОБР предлага преди въвеждането на задължително подаване на стандартен одитен файл за данъчни цели да бъде въведен държавен стандарт за електронен обмен на данни, който задължава предприятията, доставящи стоки и услуги, да изпращат на своите контрагенти фактурите си в стандартизиран формат. Паралелно с това е необходимо създаването на централен държавен портал за обмен на електронни фактури, където всеки счетоводен софтуер да може да подава или получава документи автоматично. По този начин ще се гарантира точност, възможност за автоматично разпознаване на данни и директно включване във SAF-T без допълнителна намеса от страна на бизнеса.
6. **Опростяване и премахване на незадължителни полета** - В представения стандартен файл има множество незадължителни и препоръчителни полета, които усложняват реализацията и могат да останат непопълнени или неточно попълнени. Всеки излишно добавен елемент увеличава риска от грешки, забавя процеса и води до допълнителен контролен ресурс в НАП. Предлагаме да се дефинират само задължителни полета и да се редуцира обемът на подаваната информация до минимално необходимото за анализ и контрол от НАП.
7. **Премахване на дублираща се информация, подавана в регистрите на различни други държавни институции** - Файлът SAF-T съдържа данни, които вече се подават към други институции (НАП, НСИ, НОИ, АВ и др.), като данни за собственици, банкови сметки, свързани лица и др. Тази многократна регистрация на едни и същи данни води до

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2025 г.

Адрес: София 1527, ул. „Тракия“ 15

Тел.: +359 2 963 37 52 факс: +359 2 63 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

повторно въвеждане и къси срокове за актуализация, повишен риск от неконсистентни данни (различни версии в различни системи) и излишна административна тежест за бизнеса и администрацията. Предлагаме да се изключат от SAF-T всички полета, за които данните вече са налични в електронни регистри на държавата и на НАП да осигури достъп по служебен път до необходимите данни. Така ще отпадне многократното подаване на една и съща информация и ще се намали рискът от различни версии.

8. **Премахване на задължения за подаване на дублираща информация в НАП** - При въвеждането на SAF-T следва да се преразгледат и останалите задължения за отчетност пред НАП, които дублират информацията от SAF-T (напр. дневници за продажби и покупки, справки-декларации по ЗДДС и др.). Настояваме за отпадане на тези задължения, когато данните се подават чрез SAF-T, тъй като множественото подаване на една и съща информация създава ненужна административно-техническа тежест. Предлагаме SAF-T да се подава до 30-то число на следващия месец, за годишно приключване и за SAF-T файл при поискване да се предвиди по-дълъг срок, тъй като настоящите са практически недостатъчни.
9. **Отлагането на въвеждането на SAF-T за големите предприятия с една година (до 01.01.2027)** - отлагането е наложително, тъй като началото на 2026 г. съвпада с прехода към въвеждането на еврото като официална валута и платежна единица в България. През четвъртото тримесечие на 2025 г. компаниите ще адаптират своите счетоводни системи за записи в различни валути, преизчисление на салда на счетоводни сметки и подготовка на финансови отчети в евро. Допълнително, именно от 01.01.2026 г. влиза в сила и задължението за големите предприятия да започнат отчитане и публикуване на нефинансова информация съгласно Директивата за корпоративна устойчивост (CSRD). Това е нов, мащабен и ресурсно интензивен ангажимент, изискващ разработване на политики, вътрешни системи за мониторинг, индикатори, ESG одит и външна верификация. Ако едновременно трябва да внедрят и модул SAF-T, софтуерните доставчици, счетоводните екипи и ИТ отделите ще изпаднат в сериозно претоварване, което крие риск от забавяния, технически грешки и санкции. При подобно ежемесечно отчитане на голям обем от счетоводни данни, имаме сериозни опасения, че тези данни няма да могат да се обработват и анализират, защото ще се изисква и там кадрови ресурс и време за обработка. Затова преди да се въведе е добре да бъде доказана готовността на администрацията за обработка и ползване по предназначение на тези ежемесечни счетоводни данни. Процесът следва да бъде максимално улеснен и с ясна оценка на очаквани ползи и тежести. И към момента нямаме реална информация какъв е постигнатият реален резултат спрямо поставените цели от анализирането на годишните

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2025 г.

Адрес: София 1527, ул. „Тракия“ 15

Тел.: +359 2 963 37 52 факс: +359 2 63 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

данни за дълготрайните материали активи. Едногодишният буфер ще позволи на бизнеса да приключи спокойно евро-интеграцията и да се подготви за докладване по CSRD, на доставчиците да разработят и сертифицират качествено отделните модули, а НАП да дефинира оптимални окончателни технически спецификации за SAF-T. Същевременно, считаме, че след прилагане на задължението за подаване на SAF-T файл от първите две групи предприятия, следва да бъде направен анализ на разходи и ползи и ако е успешен да се пристъпи към по-нататъшно внедряване.

10. Притеснения относно сигурността и защитата на чувствителна бизнес информация

- с въвеждането на SAF-T предприятията ще бъдат задължени да предоставят към НАП изключително детайлна, структурирана и чувствителна информация относно всички свои търговски и финансови операции. Форматът разкрива в пълен мащаб целия бизнес модел на всяка компания – включително мрежа от доставчици и клиенти, договорни цени, търговски отстъпки, ценообразуване, надценки, рецепти за производство, калкулации на разходи и вътрешнофирмени процеси. Това налага безкомпромисно високи стандарти за информационна сигурност, конфиденциалност и защита от неоторизиран достъп. Отчитайки, че в последните години станахме свидетели на мащабни изтичания на лични и търговски данни от НАП, доверието на бизнеса е сериозно разклатено, особено предвид изискването за предоставяне на голям обем чувствителна, досега недеklarирана и лесно анализируема информация в структуриран вид. Считаме, че преди задължително въвеждане на SAF-T, НАП следва да гарантира реално повишаване на нивото на киберсигурност с ясно установени мерки за защита, съпоставими с тези в чувствителните сектори като банкиране и здравеопазване. Налагането на изискванията на SAF-T без гарантирана сигурност на информацията представлява неприемлив риск за предприятията и икономическата среда.

В заключение, АОБР подкрепя целите на цифровизацията, повишаване на данъчната прозрачност и ефективно управление на риска за фиска, но подчертава, че въвеждането на SAF-T следва да бъде съпроводено от мерки за облекчаване на бизнеса, ясна правна рамка и намаляване на дублиращите се задължения. При липса на реалистичен подход рискуваме обратен ефект – увеличаване на неформалната икономика, административни затруднения и затруднения за реално работещите предприятия.

Изразяваме готовността на АОБР за активно сътрудничество с Министерството на финансите и НАП при разработването на конкретни нормативни текстове, техника за обмен на данни и ефективни преходни периоди, които да осигурят устойчив и конкурентоспособен икономически растеж в България. В контекста на постигане на съвместни резултати и активен

Web: www.aobe.bg

АИКБ е ротационен председател на АОБР за 2025 г.

Адрес: София 1527, ул. „Тракия“ 15

Тел.: +359 2 963 37 52 факс: +359 2 63 37 56

E-mail: bica@bica-bg.org

социален диалог, заявяваме желание за провеждане на работна среща с екипите на МФ и НАП във възможно най-кратки срокове. Оставаме на разположение за уговаряне на детайли за срещата, според програмите Ви.

С УВАЖЕНИЕ,

**РУМЕН РАДЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА АИКБ,
РОТАЦИОНЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АОБР
ЗА 2025 Г., ПО ПОРЪЧЕНИЕ НА АИКБ,
БСК, БТПП И КРИБ**